

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (YO)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Opiskelijavalintojen uudistamistoimenpiteet tulee raportoida alakohtaisesti. Raportoinnissa voi käyttää OKM:n ohjauksessa käytettävää alaluokittelua:

- Kasvatusalat
- Terveys- ja hyvinvointialat
- Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat
- Yhteiskuntatieteet ja palvelualat
- Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet
- Luonnontieteet
- Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat
- Maatalous- ja metsätieteelliset alat
- Hammaslääketiede
- Lääketiede

1. Mitä toimenpiteitä olette tekemässä korkeakoulutasoisesti ja alakohtaisesti valintakoemenettelyjen kehittämiseksi, erityisesti liittyen pitkäkestoista valmentautumista vaativista pääsykokeista luopumiseen kullakin alalla? Miten korkeakoulujen välinen alakohtainen yhteistyö on edennyt?

2. Miten siirto-opiskelijoiden, koulutusalan vaihtajien valintamenettelyiden kehittäminen etenee? Miten aikuisten tutkintoon johtavan koulutuksen valintamenettelyjä kehitetään?

3. Onko korkeakoulussa käynnissä uutta valintakokeisiin liittyvää tutkimusta tai valintamenettelyihin liittyvää arviointia?

1. Mitä toimenpiteitä olette tekemässä korkeakoulutasoisesti ja alakohtaisesti valintakoemenettelyjen kehittämiseksi, erityisesti liittyen pitkäkestoista valmentautumista vaativista pääsykokeista luopumiseen kullakin alalla? Miten korkeakoulujen välinen alakohtainen yhteistyö on edennyt?

Kauppatiede on alana hyvin organisoitu valintayhteistyön osalta ja todistusvalintaa viedään eteenpäin dekaanien yhteistyöryhmässä. Vaasan yliopistossa kauppatieteissä valitaan 20 % ylioppilastutkinnon arvosanojen perusteella vuonna 2017 ja vuonna 2018 jo 60 % ylioppilastutkinnon arvosanojen perusteella ja 40 % valintakoepisteiden perusteella. Todistusvalinnan osuuden kasvattamisesta edelleen seuraavina vuosina on keskusteltu (80/20). Vuonna 2018 luovutaan erillisestä valintakoe kirjallisuudesta ja valintakoe tulee perustumaan lukion opetussuunnitelman mukaisiin oppimääriin (3 kurssia: yhteiskuntaopin, historian ja matematiikan kurssi), sekä kokeessa mahdollisesti jaettavaan aineistoon. Ensikertalaisten hakijoiden kiintiön on vähintään 60 % keväällä 2017 ja 70 % keväällä 2018.

Vaasan yliopiston tekniikan koulutus on mukana valtakunnallisessa diplomi-insinööri- ja arkkitehtikoulutuksen yhteisvalinnassa (DIA-valinta). Valinta perustuu ylioppilastutkinnon hyödyntämiseen ja valintaa täydentäviin valintakokeisiin, jotka mittaavat matemaattisluonnontieteellisiä valmiuksia lukion oppimäärän perusteella soveltavalla otteella (ei valintakoe kirjoja). DIA-valinnassa ensikertalaisten hakijoiden kiintiö on vähintään 60%. DIA-valinnassa valitaan vuonna 2018 lähtien vähintään 20% - korkeintaan 50% uusista opiskelijoista todistusvalinnan perusteella. Vaasan yliopistossa on DIA-valinnassa jo usean vuoden ajan valittu 50% uusista tekniikan opiskelijoista todistusvalinnan perusteella ja tätä jatketaan. DIA-valinnassa kehittämistyöryhmä uudistaa laajasti valintamenettelyä: Tavoitteena on, että

aikaisempaa suurempi osuus valintaan todistusvalinnalla, valintakoetta yksinkertaistetaan (yksi yhteinen valintakoe usean kokeen sijaan; tehtävät soveltavia ja aineistopohjaisia), ylioppilastutkintoa hyödynnetään tehokkaammin selkiyttämällä valintaperusteita ja ylioppilastutkinnon pisteytystä yksinkertaistamalla. Valintakokeen kehittämistyötä tehdään suhteessa ylioppilaskokeiden uudistuksiin ja yhteistyössä YTL:n kanssa (esim. yksi vaihtoehto on hyödyntää lukioiden infrastruktuuria ja sähköisen ylioppilastutkinnon alustaa opiskelijavalinnassa).

Tuotantotalouden ja tietojärjestelmätieteen (kauppatieteellinen koulutus) valintakoe on soveltava ja mittaa lisäksi soveltuvuutta, eikä valintakoe kirjoja ole. Viestintätieteiden valintakoe koostuu verkkoaineistoon perustuvaan kirjallisuuskokeeseen ja aineistokokeeseen eikä vaadi pitkää valmistautumista.

Vaasan yliopiston hallintotieteet toteuttaa opiskelijavalinnan keväästä 2018 lähtien yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Valintayhteistyön laajentamisesta on keskusteltu keskeisten hallintotieteellistä koulutusta tarjoavien yksiköiden kanssa, ja tavoitteena on laajentaa yhteistyötä mm. Lapin yliopiston kanssa. Hallintotieteet ottavat käyttöön todistusvalinnan (20%) vuodesta 2018 lähtien.

2. Miten siirto-opiskelijoiden, koulutusalan vaihtajien valintamenettelyiden kehittäminen etenee? Miten aikuisten tutkintoon johtavan koulutuksen valintamenettelyä kehitetään?

Siirtohaku on käytössä Vaasan yliopiston jokaisella koulutusalueella. Siirtohaussa voivat hakea yliopiston sisällä koulutusalaan tai pääainetta vaihtavat tai toisessa suomalaisessa yliopistossa/korkeakoulussa opiskelevat. Kevään maisterihaussa kaikilla Vaasan yliopiston koulutusaloilla on yhteinen ehdollinen valinta, jolloin opiskelija voi suorittaa edellisen korkeakoulun tutkintoa 31.7. asti ja valittu opiskelija aloittaa opinnot sujuvasti syksyllä Vaasan yliopistossa.

3. Onko korkeakoulussa käynnissä uutta valintakokeisiin liittyvää tutkimusta tai valintamenettelyihin liittyvää arviointia?

Vaasan yliopisto ei tee varsinaista tutkimusta valintamenettelyihin liittyen, mutta arvioimme valintakierrosten päätyttyä tulokset sekä opintohallinnon että viestinnän yhteisissä workshoppeissa sekä viemme tulokset koulutusneuvoston arvioitavaksi analysoitua tuloksia.

DIA-valinnassa on tehty simuloitteja uusilla ideoiduilla valintaperusteilla vaikutusten konkretisoimiseksi.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

4. Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

5. Tarjoaako korkeakoulu avoimen korkeakouluopetuksen lisäksi muita mahdollisuuksia toisen asteen opiskelijoille? Miten toisen asteen opiskelijat huomioidaan avoimen tarjonnassa?

4. Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

Vaasan yliopistolla on ollut paikallista lukioyhteistyötä jo usean vuoden ajan, lukiolaiset voivat suorittaa tiettyjä

yliopistokursseja ja tutustua näin yliopisto-opiskeluun käytännössä. Lukion ja yliopiston muodostama lukioyhteistyöryhmä kokoontuu vuosittain suunnittelemaan seuraavan vuoden yhteistyötä ja käy palautekeskustelua kuluneen vuoden toiminnasta.

5. Tarjoaako korkeakoulu avoimen korkeakouluopetuksen lisäksi muita mahdollisuuksia toisen asteen opiskelijoille? Miten toisen asteen opiskelijat huomioidaan avoimen tarjonnassa?

Lukiolaisille tarjottavat yliopistokurssit ovat maksuttomia.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

6. Miten kehitätte digitaalisia oppimisympäristöjä?

7. Minkälaista yhteistä tai vastavuoroisesti järjestettyä opintotarjontaa ja yhteistä oppimateriaalituotantoa korkeakoulullanne on muiden korkeakoulujen kanssa?

8. Miten opettajien ja muiden toimijoiden digipedagogista osaaminen arvioidaan ja kehitetään? Mikä taho vastaa (digi)pedagogiikan kehittämisestä?

9. Mitä toimenpiteitä korkeakoululla on kaikille avoimen opintotarjonnan luomiseksi esimerkiksi erityisesti toisen asteen opiskelijoiden käyttöön?

6. Miten kehitätte digitaalisia oppimisympäristöjä?

VY jatkaa digitaalisen opetuksen kehittämistä. Koulutusta tullaan kehittämään siten, että opetuksessa otetaan käyttöön monimuotoisia pedagogisia menetelmiä, joissa hyödynnetään digitaalista oppimisalustaa opetuksen kehittämiseksi ja oppimisen edistämiseksi. Konkreettisina toimenpiteinä on suunnattu kaksi tietohallinnon tehtävää opetuksen digitalisaation kehittämiseen, opintohallinnossa yhteen tehtävään lisätty pedagoginen kehittämisvastuu, on käynnistetty rekrytointiprosessi digitaalisen opetuksen valmentajan palkkaamiseksi ja on päätetty järjestää verkko-opetuksen best practice seminaari opetushenkilökunnalle. Lisäksi on käynnistetty laaja ohjelma koulutusohjelmajohtamisen kehittämiseksi.

Avasimme syksyllä uuden käyttöliittymän Moodlen. Se tarjoaa sekä opiskelijalle että opettajalle uuden entistä paremman käyttökokemuksen. Kehityspanoksen jälkeen voimme tarjota opiskelijoille ja opettajille yhden opetuksen/opiskelun hallinnan kojelaudan, joka integroi eri tiedostoista ja ohjelmista peräisin olevaa informaatiota helposti havaittavaan ja käytettävään muotoon.

Tekniikassa kehitetään yhteistyössä muiden tekniikan yliopistojen kanssa Moodle-pohjaista tietokoneavusteista matematiikan ja matemaattisluontoisten tehtävien tarkastusjärjestelmää Stackia. Siinä opiskelijat voivat itsenäisesti harjoitella verkossa matemaattista osaamista ja opiskelija näkee heti palautteen osaamisestaan. Järjestelmää voidaan hyödyntää myös sähköisissä matemaattisissa tenteissä.

Exam -sähköisen tenttialustan uudistus on tehty ja laajennus meneillään.

7. Minkälaista yhteistä tai vastavuoroisesti järjestettyä opintotarjontaa ja yhteistä oppimateriaalituotantoa

korkeakoulullanne on muiden korkeakoulujen kanssa?

VY osallistuu valtakunnallisen kauppatieteen alan yhteistyössä toteutettavan virtuaaliseen Liiketoimintaosaamisen opintokokonaisuuden (25 op) suunnitteluun ja toteutukseen.

Tekniikassa tietokoneavusteisten tehtävien tarkastusjärjestelmän yhteyteen luodaan yhteinen valtakunnallinen materiaali- ja kirjasto. Tekniikan alan valtakunnallisessa yhteistyössä yliopistot ovat sitoutuneet tuottamaan verkkokursseja yliopistojen yhteiseen käyttöön ja Vaasan yliopisto on mukana ohjelmoinnin MOOC-kurssin rakentamisessa.

8. Miten opettajien ja muiden toimijoiden digipedagogista osaaminen arvioidaan ja kehitetään? Mikä tahoo vastaa (digi)pedagogiikan kehittämisestä?

Kehittämisestä vastaa ylimpänä toimijana yliopiston Koulutusneuvosto ja keskeisenä toimijana Opetuksen ja opiskelun palvelut organisaatio sekä alueen korkeakoulujen yhteistyöorganisaatio EduLab. Jatkossa entistä korostuneemman roolin saavat koulutusohjelmajohtajat, joita vastuutetaan uudessa koulutusohjelmien johtamismallissa hyvin laaja-alaisesti opetuksen kehittämiseen. Rekrytoitava digitaalisen opetuksen valmentaja vastaa asiantuntijana käytännön jalkautuksesta. Yliopisto ottaa käyttöön "digitaalisen kypsyyden arviointimenetelmän", jolla kartoitetaan ja jatkossa seurataan yliopiston verkko-opetuksen määrää ja tasoa. Arvioinnin tuloksena voimme asettaa entistä konkreettisemmat tavoitteet digipedagogiikan kehittämiseen.

9. Mitä toimenpiteitä korkeakoululla on kaikille avoimen opintotarjonnan luomiseksi esimerkiksi erityisesti toisen asteen opiskelijoiden käyttöön?

Kaikille avointa opintotarjontaa yritetään keskittää kesälukukauteen ja erityisesti digitaalisesti tarjottavaksi. Varsinaisina palvelun tarjoajina voivat toimia sekä Avoin yliopisto että Vaasan kesäyliopisto. Tämä kurssitarjonta palvelee myös toisen asteen opiskelijoita ja kurssit voi hyväksi lukea osaksi tutkintoa, mikäli oppilas on syksyllä siirtymässä Vaasan yliopiston opiskelijaksi. Erityisesti aloja missä tällaista tarjontaa voidaan kehittää ovat kauppatiede ja tekniikka.

Harkitsemme valikoitujen MOOC -kurssien ottamista avoimen kurssitarjontaan.

Kts. myös kohta B 4

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

10. Onko korkeakoulussa tulevana kesänä aiempaa enemmän mahdollisuuksia suorittaa opintoja kaikilla aloilla?

11. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

10. Yliopistossa jatkuvat edelleen kesärenttipäivät. Koulutusohjelmissa tuetaan esim. harjoitustehtävien ja opinnäytetöiden tekemistä myös kesäaikana. Kesäajan opintojen määrä kasvaa joustavan verkko-opetustarjonnan kautta. Kehittämistoimenpiteet liittyvät tältä osin verkkokurssitarjonnan lisääntymiseen.

11. Ympärivuotista opintotarjontaa kehitetään lisääntyvän verkkokurssitarjonnan avulla. Jo nyt erityisesti

maisteriopintojen loppuvaiheessa (kauppatieteissä) opintoja on mahdollista suorittaa joustavilla tavoilla.

Englannin kielellä annettavaa koulutustarjontaa kehitetään kesäaikana tarjottavaksi esim. kesäkoulun muodossa yhdessä Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa. Kesäkoulu toimisi sekä kotimaisten opiskelijoiden kesälukukauden mahdollisuutena sekä Suomeen saapuvien kansainvälisten opiskelijoiden kotimaisten kielten ja kulttuurin perehdyttämismahdollisuutena. Vaasan yliopisto on aiemmin tarjonnut kielikylpymenetelmällä tarjottuna suomen ja ruotsin kielen peruskursseja kesäaikana ja kokemukset siitä olivat kielen oppimisen pedagogiikan kannalta rohkaisevia.

Useassa koulutusohjelmassa on kehitetty yksittäisille kursseille joustavia suoritusmuotoja perinteisten suoritusmuotojen rinnalle, jolloin opiskelija voi valita joko enemmän lähiopetusta tai itsenäistä työskentelyä sisältäviä suoritustapoja.

E) MUUTA

12. Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

13. Millaisia toimenpiteitä on meneillään erityisesti työssä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

14. Mitä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut kärkihanke 3 teemojen toimenpiteissä, erityisesti opiskelijavalinnoissa eri aloilla? Millaisilla toimilla korkeakoulu edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta asiakohdissa A-E?

12. Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

Yliopisto pilotoi VAMK:n kanssa Me2We -informaatioalustaa yliopiston kurssitarjonnan, opiskelijoiden kompetenssikehityksen ja yritysten rekrytointitarpeiden yhteensovittamisessa. Järjestelmään on nyt tallennettu suurin osa yliopiston kursseista. Palvelutarjoaja rekrytoi yrityksiä alustan käyttäjiksi ja opiskelijajärjestöt markkinoivat alustaa opiskelijoille. Alusta pyrkii integroimaan yrityksiä ja muita työnantajia, opiskelijoita sekä opettajia ja heidän kurssejaan toisiinsa. Onnistuessaan järjestelmä edistää kolmea seikkaa. Ensinnäkin se luo kanavan yritysten kehittämishaasteiden käsittelyyn yliopiston kursseilla ongelmalähtöisen oppimisen hengessä. Toiseksi, järjestelmä antaa yritykselle näkyvyyden opiskelijoihin mahdollisina asiantuntijoina ja näin parantaa yritysten mahdollisuuksia tehokkaasti rekrytoida oikeita henkilöitä sekä vakituisiin että harjoittelu- ja kesätyösuhteisiin. Kolmanneksi, järjestelmä mahdollistaa opiskelijoiden henkilökohdaisen näkyvyyden asiantuntijana aikaisessa uravaiheessa.

Opintojen ohjauksessa on siirrytty uudenaikaiseen ohjausmalliin, jossa uraohjaus on tiiviisti osana opintojen ohjausta opiskelun alkuvaiheesta lähtien. Tämä liittyy opintohallinnon ja koulutusohjelmien työparityöskentelyyn, jossa kaikilla koulutusohjelmajohtajilla on työparinaan opintoneuvoja, joka toimii sekä palautekanavana opiskelijoilta koulutusohjelmalle että uraohjaajana koulutusohjelman tavoitteiden suuntaisesti.

Kauppatieteellisissä koulutusohjelmissa on jo aiemmin korostettu työelämävalmiuksia eksplisiittisinä koulutuksen tavoitteina. Nyt myös tekniikan koulutusohjelmissa ja opintojaksoissa on otettu käyttöön tämä periaate. Yliopiston koulutusohjelmajohtamisen laatuperiaatteen mukaan jokaisen kurssin suunnitelmasta on käytävä ilmi teoreettisten oppimistavoitteiden lisäksi myös ne käytännön työelämäkvalifikaatiot, joita kurssilla opetetaan.

13. Millaisia toimenpiteitä on meneillään erityisesti työssä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

VY on aloittanut toimenpiteet koulutusohjelmajohtamisen terävöittämiseksi tavoitteenaan erinomainen opetuksen laatu ja kaikkien ohjelmien akkreditoitavuus. Osana koulutusohjelmajohtamisen kokonaiskonseptia tulemme kehittämään nykyistä toimintatapaamme työssä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamiseksi. Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnustamisen ja tunnustamisen ohjeistus päivitetään ja opettajille tiedotetaan entistä laajemmin käytännöistä.

14. Mitä tasaarvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut kärkihanke 3-teemojen toimenpiteissä, erityisesti opiskelijavalinnoissa eri aloilla? Millaisilla toimilla korkeakoulu edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta asiakohdissa A-E?

Vaasan yliopiston tutkinto-opiskelijoissa yli 35-vuotiaiden ikäryhmä on kasvanut selkeästi enemmän kuin muissa yliopistoissa. Usein tähän opiskelijaryhmään kuuluvat myös käyvät töissä, ovat perheellisiä ja asuvat toisella paikkakunnalla. Erityisesti näillä opiskelijoilla on yhä enemmän tarvetta joustaville opiskelumuodoille, esim. verkko-opetukselle. Muiden muassa tämän haasteen johdosta yliopisto tarjoaa erityisjärjestelyjä sekä opiskelijavalinnoissa että opintojen aikana. Lisäksi henkilöstökoulutuksessa ja tiedotuksessa otetaan entistä enemmän huomioon tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä asioita. Kansainvälisten opiskelijoiden huomioonottamista on tehostettu, esim. lisäämällä englanninkielistä viestintää ja palvelua. Yliopisto on myös uudistamassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaatteitaan.

Tekniikan opiskelijavalinnoissa halutaan säilyttää kehittämistyössä pienemmälle joukolle suunnattu valintakoe, koska osa hakijoista (painottuen enemmän poikiin), havahtuvat panostamaan toisen asteen jälkeisiin jatkokoulutusmahdollisuuksiin vasta myöhemmin, eivät vielä esim. lukiossa tai ylioppilaskirjoituksissa.

Yliopiston Koulutusneuvoston johdolla uudistetaan ja otetaan käyttöön opiskelun pelisäännöt, jotka yhtenäistävät mm. opintojaksoille ja tentteihin ilmoittautumiskäytäntöjä, tehtävien ja osasuoritusten voimassaoloja ja opiskelijapalautteen käsittelyä.